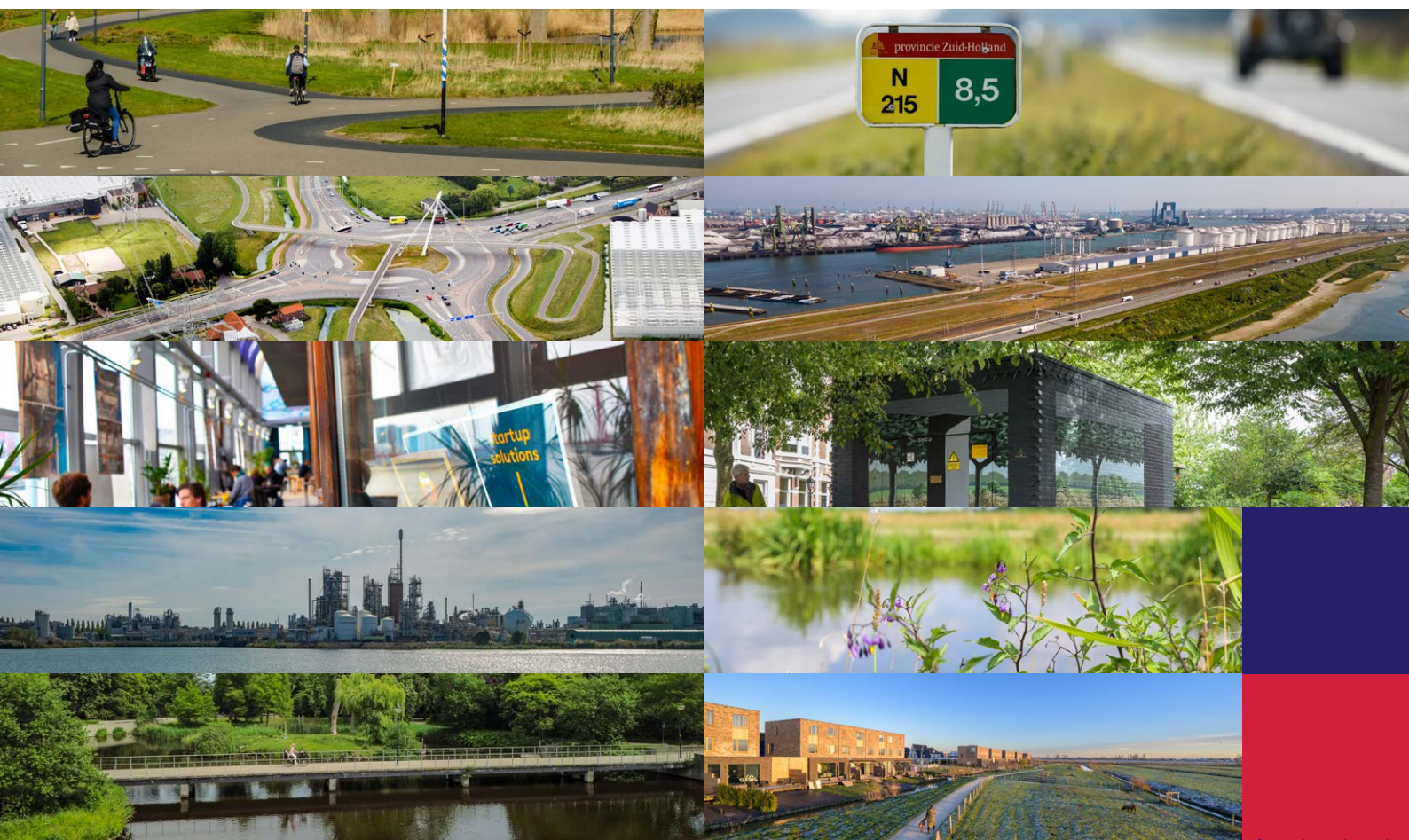

Investeringsagenda 2026-2030

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Aanpak knelpunten (hoofd-) fietsnetwerk	4
Aansluiting N215–N498	5
Uitvoering Actieplan Geluid (stil asfalt)	6
Ontwikkelmaatschappij beter benutten bedrijventerreinen	7
Versterking regionaal investeringskapitaal start-ups, scale-ups en innovatief mkb	8
Tegengaan netcongestie in Zuid-Holland	9
Rotterdamse haven: ruimte voor duurzame groei	10
Strategische Reserve Landelijk Gebied	11
Aanvullend budget realisatie woningbouw	12
Groenblauwe netwerk	13
Bijlage: Niet opgenomen voorstellen	14
Dekking 6 FTE team Versnellen woningbouw	15
NPLV en New Towns	16
Verkeersveiligheid provinciale wegen	17
Versterken gemeenschapskracht	18
Pompinstallatie Parksluizen Rotterdam	19
Ruimte voor de circulaire economie	20
Staat van stedelijk water	21

Voorwoord

De komende jaren staan in het teken van grote, samenhangende opgaven voor Zuid-Holland. We moeten tegelijkertijd voldoende woningen bouwen, onze energie infrastructuur versterken, natuur en water herstellen, de economie vernieuwen en zorgen voor een bereikbare en leefbare omgeving. Deze opgaven raken elkaar direct en vragen om duidelijke keuzes, richting en investeringen.

De investeringsagenda brengt deze keuzes in samenhang bij elkaar. De voorgestelde investeringen verschillen in aard, maar zijn inhoudelijk, ruimtelijk en financieel nauw met elkaar verweven. Woningbouw komt alleen vooruit met voldoende netcapaciteit en bereikbaarheid. Natuur- en waterdoelen moeten worden meegenomen in gebiedsontwikkeling. Duurzame economische groei vraagt om herstructurering van bedrijventerreinen, innovatiekracht en een robuust energienet. En een goed fietsnetwerk ondersteunt zowel verstedelijking als leefbaarheid.

Juist omdat deze opgaven gelijktijdig moeten worden gerealiseerd en om dezelfde schaarse ruimte, uitvoeringskracht en middelen concurreren, is een integrale aanpak noodzakelijk. De investeringen versterken elkaar en vormen samen de basis voor het realiseren van de provinciale ambities.

Voor de uitvoering van deze voorstellen is daarnaast extra arbeidscapaciteit noodzakelijk. De omvang en complexiteit van de opgaven vragen om versterking van project- en programmamanagement, beleidsadvisering, samenwerking met partners en technische expertise. Zonder aanvullende capaciteit kunnen uitvoeringstempo, kwaliteit en bestuurlijke voorspelbaarheid onder druk komen te staan.

Deze brochure biedt Provinciale Staten inzicht in de samenhang, de urgentie en de keuzes die de komende jaren gemaakt moeten worden. Het is een uitnodiging om met een integrale blik te beoordelen wat nodig is om Zuid-Holland toekomstbestendig te houden.

Aanpak knelpunten (hoofd-) fietsnetwerk

De provincie Zuid-Holland staat voor een grote mobiliteitsopgave. Met de realisatie van 247.896 nieuwe woningen neemt de druk op het mobiliteitssysteem verder toe, terwijl het wegennet nauwelijks ruimte biedt voor uitbreiding.

Daarom is investeren in duurzame alternatieven noodzakelijk om bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid te waarborgen. Het versterken van het (hoofd)fietsnetwerk is daarbij een cruciale randvoorwaarde. De totale ambitie vergt een investering van € 30,1 miljoen. Voor de eerste fase wordt voorgesteld € 10 miljoen beschikbaar te stellen; de resterende middelen worden ingebracht bij het eerstvolgende P&C-moment.

Wat pakken we aan?

Met deze investering kan de provincie op korte termijn belangrijke knelpunten in het fietsnetwerk versneld oplossen. Hierdoor wordt de fiets voor meer inwoners een aantrekkelijker alternatief voor de auto. Door maatregelen naar voren te halen verbetert de kwaliteit en betrouwbaarheid van het fietsnetwerk en wordt het gebruik ervan actief gestimuleerd. Dit draagt direct bij aan het verminderen van druk op het wegennet en aan de verdere verduurzaming van mobiliteit.

Waarom is dit nodig?

Versnelling is noodzakelijk vanwege drie samenhangende opgaven. Ten eerste zorgt de woningbouwopgave voor een sterke toename van mobiliteitsstromen. Zonder extra capaciteit op het fietsnetwerk neemt de verkeersdruk verder toe, terwijl uitbreiding van wegen niet mogelijk is.

Ten tweede krijgt het autonetwerk de komende tien jaar te maken met omvangrijk onderhoud aan wegen, bruggen en tunnels, wat leidt tot minder capaciteit en extra files. Een sterk fietsnetwerk is essentieel om deze periode te overbruggen. Ten derde maakt tijdige inzet van middelen het mogelijk projecten sneller voor te bereiden en uit te voeren, waardoor vertragingen worden voorkomen en de provincie voorbereid is op de groeiende mobiliteitsvraag.

De ambitie binnen deze investeringsagenda omvat het versterken van 2 doorfietsroutes en het veiliger maken van circa 20 gelijkvloerse oversteken zodat deze aantrekkelijker, veiliger en sneller worden voor dagelijks gebruik.

Aanpak knelpunten (hoofd-) fietsnetwerk

Investing: € 10 miljoen

Beoogde resultaten:

- 2 doorfietsroutes aantrekkelijker en veiliger
- Ongeveer 20 gelijkvloerse oversteken veiliger ingericht

Aansluiting N215–N498

De kruising van de provinciale wegen N215 en N498 kent toenemende doorstromingsproblemen en is onveilig voor langzaam verkeer.

Door ruimtelijke ontwikkelingen, zoals het nieuwe bedrijventpark Oost in Oude-Tonge en de vestiging van een McDonald's, verslechtert de verkeerssituatie de komende jaren verder. De huidige kruising voldoet nu al niet meer aan de toekomstige verkeersvraag, en aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk.

De provincie heeft met de gemeente afgesproken dat aanpassing van de kruising onvermijdelijk is vanwege autonome groei en gebiedsontwikkelingen. In deze afspraken is vastgelegd dat een VRI-kruising met verkeerslichten de voorkeur heeft boven een rotonde en dat er een veilige route voor fietsers nodig is om voorzieningen bereikbaar te houden. Ook zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over cofinanciering: de provincie draagt € 0,5 miljoen bij, de gemeente en McDonald's samen € 0,8 miljoen.

Wat pakken we aan met deze investering?

De investering maakt het mogelijk om de capaciteit van de kruising N215–N498 te vergroten en deze om te bouwen tot een VRI-kruising, waardoor de doorstroming significant verbetert. Daarnaast wordt een veilige fietsoversteek en een nieuw fietspad gerealiseerd, zodat langzaam verkeer voorzieningen veilig kan bereiken.

Door de verbeterde bereikbaarheid kan de ontwikkeling van bedrijventpark Oost worden versneld en worden ook lokale voorzieningen — waaronder de nieuwe McDonald's — beter ontsloten.

Waarom is het nodig?

Versnelling is urgent, omdat gemeente en McDonald's bereid zijn mee te financieren, maar deze bijdrage alleen beschikbaar is wanneer de opgave versneld wordt uitgevoerd. Daarnaast moet de kruising door autonome groei sowieso worden aangepast; wanneer dit later gebeurt, komen de volledige kosten voor rekening van de provincie. Het knelpunt ontwikkelt zich bovendien verder, waardoor de verkeersveiligheid verslechtert en economische ontwikkeling wordt geremd. Tijdige ingrepen voorkomen extra maatschappelijke hinder en besparen op toekomstige kosten.

Aansluiting N215-N498

Investering: € 0,5 miljoen

Beoogde resultaten:

- Betere doorstroming kruising N215–N498
- Veilige fietsoversteek en nieuw fietspad
- Snellere ontwikkeling van bedrijventpark Oost
- Betere bereikbaarheid van voorzieningen

Uitvoering Actieplan Geluid (stil asfalt)

De provincie Zuid-Holland wil geluidhinder langs provinciale wegen verminderen. Het Actieplan *Geluid 2024–2028* is vastgesteld, maar kan op dit moment onvoldoende worden uitgevoerd doordat er geen budget beschikbaar is voor de meest effectieve maatregel: stil asfalt.

De beschikbare investeringsmiddelen mogen uitsluitend worden ingezet voor maatregelen die als investering kwalificeren, zoals geluidschermen. Stil asfalt valt daar niet onder, terwijl deze maatregel in eerdere actieplannen structureel vanuit algemene middelen werd gefinancierd (10 mln per planperiode). Nu is slechts € 5 mln beschikbaar, uitsluitend voor geluidschermen. Ondertussen neemt geluidhinder langs provinciale wegen toe door groeiend verkeer, ondanks eerdere inspanningen.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met aanvullende middelen kan de provincie stil asfalt toepassen op wegvakken waar veel geluidhinder is. Een bewezen effectieve maatregel die relatief eenvoudig kan worden uitgevoerd tijdens gepland groot onderhoud — door andere asfaltmix toe te passen.

Stil asfalt zorgt voor:

- snellere en merkbare vermindering van geluidhinder;
- doelmatigheid door het combineren van werkzaamheden (werk-met-werk);
- uitvoering van maatregelen op de hinderlocaties zoals in het Actieplan beschreven;
- een jaarlijks uitvoeringsplan gekoppeld aan het MJOP, waarin per jaar wordt bepaald waar stil asfalt mogelijk en effectief is.

Waarom is het nodig?

Zonder aanvullende middelen komt de uitvoering van het Actieplan Geluid feitelijk tot stilstand. De hinder langs provinciale wegen neemt inmiddels jaar na jaar toe en omwonenden ervaren dit dagelijks. Tegelijkertijd vraagt de Omgevingswet dat de provincie eind 2025 goed kan onderbouwen waarom hoge geluidproductieplafonds nodig zijn — iets wat zonder zicht op concrete maatregelen niet verdedigbaar is. De situatie wordt urgenter doordat groeiend verkeer de belasting laat oplopen, waardoor uitstel zal leiden tot zwaardere, duurdere en mogelijk wettelijk verplichte maatregelen.

Met een gerichte investering kan de provincie de geluidhinder merkbaar terugdringen, tegemoetkomen aan de verwachtingen van inwoners en voorkomen dat de opgave in de toekomst duurder en complexer wordt.

Uitvoering Actieplan Geluid (stil asfalt)

Investering: € 1,5 miljoen

Beoogde resultaten:

- Toepassing van stil asfalt op geluidknelpunten
- Snellere en merkbare vermindering van geluidhinder
- Jaarlijks uitvoeringsplan gekoppeld aan onderhoud

Ontwikkelmaatschappij beter benutten bedrijventerreinen

Voldoende ruimte voor bedrijven is een randvoorwaarde voor een goed vestigingsklimaat en het realiseren van onze doelstellingen voor een duurzame, innovatieve en inclusieve economie.

Omdat de ruimte voor de uitbreiding van bedrijventerreinen in Zuid-Holland beperkt is willen wij de bestaande ruimte beter benutten. De provincie Zuid-Holland is daarom voornemens om een Ontwikkelmaatschappij voor het beter benutten van bedrijventerreinen in te richten. Daarmee kan worden gewerkt aan een betere benutting en optimalisering van bestaande bedrijventerreinen voor een toekomstbestendige economie, in goede samenhang met andere provinciale opgaven, zoals mobiliteit, wonen en energietransitie. Deze opgave en ambitie is ook opgenomen in het Coalitieakkoord en de Ruimtelijk Economische Visie 2025-202.

Wat pakken we aan met deze investering?

Momenteel wordt tot 20% van de ruimte op bedrijventerreinen onvoldoende benut. Herstructurering van bedrijventerreinen en verplaatsing van bedrijven is daarom noodzakelijk. De oprichting van een Ontwikkelmaatschappij dit proces vorm te geven en te versnellen. Voor de oprichting van een Ontwikkelmaatschappij beter benutten bedrijventerreinen is reeds € 10 miljoen gereserveerd. Met dit voorstel wordt het fonds opgeschaald naar €20 miljoen. Uit ervaringen elders in het land blijkt dat dit bedrag minimaal noodzakelijk is om een dergelijk fonds op te richten.

Met deze uitbreiding vergroten we de kans om de beschikbare ruimte voor bedrijven beter te benutten en daarmee bedrijven te behouden binnen onze provincie.

Waarom is het nodig?

De afgelopen jaren is de ruimte voor economie steeds schaarser geworden, en staat ons vestigingsklimaat onder druk. Tevens zorgt de transitie naar een duurzame en circulaire economie voor nieuwe en extra ruimtevragen die we deels op bedrijventerreinen moeten accommoderen. Met het Ruimtelijk Voorstel heeft de provincie besloten dat de ruimte voor wonen en werken het binnen de huidige/ gereserveerde ruimte moeten doen. Dat maakt het beter benutten van bedrijventerreinen nog urgenter, en een Ontwikkelmaatschappij een gewenst instrument.

Ontwikkelmaatschappij beter benutten bedrijventerreinen

Investering: € 10 miljoen

Beoogde resultaten:

- Beter gebruik van bedrijventerreinen (tot 20% ruimtewinst)
- Behoud van werkgelegenheid
- Meer ruimte voor duurzame en circulaire economie

Versterking regionaal investeringskapitaal start-ups, scale-ups en innovatief mkb

De regionale investeringsruimte in Zuid-Holland droogt snel op.

Zonder aanvullende middelen verliest de provincie een cruciaal instrument: het regionale investeringskapitaal dat startups, scaleups en innovatief mkb financiert. Terwijl Europa juist nú moet investeren om strategische autonomie en concurrentiekracht te behouden, stagneert in Nederland de financiering van jonge innovatieve bedrijven. Hierdoor komt de hele investeringsketen onder druk te staan.

Innovatieve bedrijven in sleuteltechnologieën lopen vertraging op of overwegen vertrek naar regio's of landen met sterkere financieringsmogelijkheden. Tegelijkertijd breiden andere Nederlandse regio's hun investeringsfondsen uit, waardoor het speelveld verder verschuift en onze concurrentiepositie verzwakt. Zonder versterking van het regionale investeringskapitaal kan de provincie haar economische structuur onvoldoende vernieuwen en komen strategische transitie in het gedrang. Aanvullende provinciale inzet is daarom noodzakelijk om continuïteit in de financieringsketen te waarborgen, cofinanciering te mobiliseren en te voorkomen dat innovatiekracht en talent wegtrekken.

Wat pakken we aan met deze investering?

De investering zorgt dat startups en groeiende bedrijven kunnen blijven ontwikkelen en opschalen.

Ze versnelt de ontwikkeling van sleuteltechnologieën zoals biotech, deeptech, energie-, digitale-, circulaire en gezondheids-technologie en versterkt het vestigingsklimaat op campussen en innovatieclusters. Ook geeft de provincie een duidelijke impuls die nodig is om aanvullende publieke en private financiering los te maken.

Waarom is het nodig?

Het regionale investeringskapitaal is vrijwel uitgeput, terwijl andere regio's hun fondsen juist vergroten en daarmee aantrekkelijker worden voor innovatieve bedrijven. Tijdig ingrijpen is noodzakelijk om het innovatieve fundament van Zuid-Holland te behouden en het gelijke speelveld te herstellen. Partners – gemeenten, kennisinstellingen, EZK en private investeerders – kunnen bovendien pas instappen wanneer de provincie duidelijk commitment toont.

Versterking regionaal investeringskapitaal start-ups, scale-ups en innovatief mkb

Investering: € 30 miljoen

Beoogde resultaten:

- Innovatie en transitie: versterking van sleuteltechnologieën (biotech, deeptech, energie, digitalisering, circulariteit)
- Sterker vestigingsklimaat
- Ontwikkeling van nieuwe technologieën die bijdragen aan de energie-, digitale-, circulaire en gezondheidstransities

Tegengaan netcongestie in Zuid-Holland

Dit voorstel versnelt de aanpak van de acute netcongestie in Zuid-Holland. Door netcongestie kunnen bedrijven, scholen, zorginstellingen én woningbouw nauwelijks nog nieuwe of grotere stroomaansluitingen krijgen.

Dit remt de energietransitie, vertraagt bouwprojecten en schaadt het vestigingsklimaat van de provincie.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met dit plan vergroten we de rol van de provincie: van vooral coördineren naar actief versnellen. We zetten vier versnellingsprojecten op, samen met zes pilots en een onderzoeksprogramma. Daarmee kunnen we sneller nieuwe energie-infrastructuur realiseren, bedrijven helpen hun stroom slim te gebruiken, lokale energiegemeenschappen versterken en warmtebronnen zoals geothermie beter benutten. Door nu te investeren voorkomen we hogere kosten later en creëren we ruimte voor woningbouw, verduurzaming en groei van bedrijven.

Waarom is het nodig?

Sinds december 2024 is voor bijna heel Zuid-Holland netcongestie afgekondigd.

Zonder actie vallen projecten stil: laadpalen kunnen niet geplaatst worden, warmtenetten komen niet verder en bedrijven kunnen niet uitbreiden of verduurzamen. In sommige gebieden is de situatie zo ernstig dat de netveiligheid al in 2026 gevaar loopt. Daarom is directe inzet noodzakelijk.

Tegengaan netcongestie in Zuid-Holland

Investering: € 16,6 miljoen

Beoogde resultaten:

- Snellere bouw van nieuwe energie-infrastructuur (via project Vliegende Brigade)
- Slimmer stroomgebruik door bedrijven en maatschappelijke partijen
- Meer en sterkere energiegemeenschappen
- Minder onnodige elektrificatie door inzet geothermie
- 6 praktijkpilots voor slimme netoplossingen
- Versneld onderzoek en kennisdeling om congestie structureel terug te dringen

Rotterdamse haven: ruimte voor duurzame groei

Met dit voorstel versnellen we de aanpak van het ruimtegebrek in de Rotterdamse haven en verbeteren we de leefomgeving in de regio.

Het doel is doorlooptijden te verkorten, versnippering van keuzes te voorkomen en kansen voor cofinanciering beter te benutten. Het onderwerp is actueel en belangrijk voor economie, werkgelegenheid, verduurzaming en luchtkwaliteit.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met provinciale middelen kunnen we de verkenning en planuitwerking binnen NOVEX Rotterdamse Haven versnellen. De provincie kan als co-trekker samen met het Rijk de programmatische coördinatie, afstemming met partners en uitvoering van gezamenlijke werkzaamheden organiseren. Hierdoor worden keuzes over ruimte en leefomgeving sneller gemaakt en komt de transitie naar een duurzaam, circulair en klimaatneutraal haven-industrieel complex dichterbij.

Waarom is het nodig?

De komende jaren zijn cruciaal voor het versnellen van de transitie van haven en industrie. Zonder provinciale inzet komen afspraken met Rijk en regio niet van de grond, lopen investeringen vertraging op en verliest het project aan geloofwaardigheid bij marktpartijen.

Rotterdamse haven: ruimte voor duurzame groei

Investering: € 4,6 miljoen

Beoogde resultaten:

- Snellere verkenning en planuitwerking van ruimte en leefomgeving
- Borging van provinciale co-trekkersrol en regie
- Versterkt vertrouwen bij Rijk, regio en marktpartijen
- Basis gelegd voor concrete investeringen vanaf 2030
- Verbeterde balans tussen economische ontwikkeling en leefomgeving

Strategische Reserve Landelijk Gebied

Dit voorstel richt een strategische reserve van €40 miljoen op voor het landelijk gebied.

Het doel is om op korte termijn middelen beschikbaar te hebben om een impuls te geven aan projecten die bijdragen aan waterkwaliteit, natuur, stikstofreductie, klimaatbestendigheid en landbouwtransitie in onze provincie. Ook wil de provincie hiermee cofinanciering van derden aanboren en de waarde van gebiedsplannen waarborgen. De provincie is daarmee een betrouwbare partner in het realiseren van de opgaven met derden.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met de reserve heeft de provincie vanaf 2026 de ruimte om de gebiedsplannen zoals eind 2025 zijn ingediend te accorderen en daarmee dus versneld uit te voeren. Dit heeft een positief effect op de bescherming van drinkwater, herwaardering van landbouwgronden, natuurherstel, strategisch grondbeleid en innovatieprojecten voor doorbraaktechnologieën.

Hierdoor worden beleidsambities concreet en wordt de landbouw economisch rendabel en toekomstbestendig. Tegelijkertijd wordt in de randvoorwaarden voorzien om de doelen op het gebied van de KRW-, stikstof- en klimaatdoelen te realiseren. Concrete voorstellen worden bij de voorjaarsnota 2026 aangeboden.

Waarom is het nodig?

Vanaf 2026 neemt de dekking voor gebiedsplannen af, omdat rijksbijdragen en andere fondsen wegvallen. Tegelijkertijd groeit de urgentie door rechterlijke uitspraken over stikstof en naderende deadlines voor wettelijke doelen. Zonder provinciale middelen lopen gebiedsplannen vertraging op en verliezen ze hun waarde. Dit heeft consequenties op de geloofwaardigheid van de provincie in de uitvoering en geeft dus een risico aan voor imagoschade.

Strategische Reserve Landelijk Gebied

Investering: € 40 miljoen

Beoogde resultaten:

- Waarborging van de uitvoering van gebiedsplannen in ZH-PLG vanaf 2026
- Inzet op de bescherming en verbetering van waterkwaliteit en drinkwater
- Voorzien in randvoorwaarden voor stikstofreductie en daarmee een positief effect op natuurherstel
- Economisch rendabele en toekomstbestendige landbouw staat op de agenda
- Innovatie en duurzame technologieën in het landelijk gebied krijgen een start

Aanvullend budget realisatie woningbouw

In 2026 is er nog voldoende budget beschikbaar om woningbouwprojecten in Zuid-Holland te versnellen, innovaties stimuleren en gebieden te ontwikkelen.

Vanaf 2027 daalt het budget echter fors. Met een incidentele toevoeging van € 19 miljoen aan de reserve Volkshuisvesting, kunnen we de bouw van sociale en betaalbare woningen blijven versnellen.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met versnellingstafels zorgen we dat vastgestelde projecten zo snel mogelijk van start gaan, met name voor sociale en betaalbare woningen. De provincie zet daarnaast ook eigen versnellers in die gericht aan de slag gaan met vastgestelde plannen om die vlot te trekken.

Voor de doelgroepen arbeidsmigranten, starters en senioren zetten we twee aanjagers in. Via het 'Bouwlab PZH' stimuleren we innovatieve oplossingen die de bouwkosten verlagen, beperkingen van kernspelregels wegnemen en zorgen voor snellere realisatie. In een aantal stedelijke gebieden sturen we op doorbraken en werken we resultaatgericht samen met partners in gebiedsontwikkeling.

Waarom is het nodig?

Vanaf 2027 is het beschikbare budget te laag om het vastgestelde programma Realisatie Woningbouw uit te voeren. Door nu middelen te reserveren, voorkomen we vertraging en blijven we de woningbouwdoelen uit het coalitieakkoord halen.

Aanvullend budget realisatie woningbouw

Investering: € 19 miljoen

Beoogde resultaten:

- Blijvende versnelling van sociale en betaalbare woningbouw
- Continuïteit in subsidies en ondersteuning voor gemeenten en corporaties
- Bijdrage aan het doel van 247.896 extra woningen in Zuid-Holland

Groenblauwe netwerk

Dit voorstel richt zich op het versterken van het groenblauwe netwerk in Zuid-Holland als samenhangend stelsel van groene en blauwe elementen binnen het stedelijke gebied, doorgaande structuren tussen steden en dorpen en grote groenblauwe gebieden buiten het stedelijk gebied.

Het gaat vooral om investeringen in projecten die de samenhang van het netwerk vergroten en gericht zijn op een combinatie van doelen waaronder gezondheid, recreatie, ecologie en klimaatadaptatie, zoals nieuwe oever- en recreatieve verbindingen, ecologische corridors en verbeterde fiets- en wandelroutes in stedelijke en landelijke gebieden. Projecten vinden plaats in onder andere de Vlietzone, Rottezone, Schiezone en het Getijdepark XL, en andere relevante plekken binnen het Groenblauwe netwerk.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met provinciale bijdragen kunnen projecten zoals de langzaam verkeerverbindingen over de Vliet, Park de Polder West, Triangelpark, Nevengeul Johannapolder, Arendsduin en Piershilse Gat sneller worden gerealiseerd. Dit verbetert de waterkwaliteit, biodiversiteit, recreatie en leefbaarheid, en voorkomt toekomstige herstellkosten. Het versterkt het bestaande groenblauwe netwerk en creëert duurzame verbindingen tussen stad en land.

Waarom is het nodig?

De Vlietzone en andere gebieden staan de komende jaren voor extra druk door

woningbouw en recreatie. Gemeenten en waterschappen hebben middelen nodig om de projecten op te starten. Zonder provinciale bijdrage lopen realisatie en versterking van het netwerk vertraging op. Vanaf 2028 is het realistisch om bij te dragen aan de eerste uitvoeringsklare projecten.

Groenblauwe netwerk

Investering: € 10 miljoen

Beoogde resultaten:

- Realisatie van maximaal zes projecten
- Verbetering ecologische verbindingen en biodiversiteit
- Uitbreiding en versterking van recreatieve routes en langzaam verkeer
- Klimaatbestendig en robuust groenblauwe netwerk in Zuid-Holland
- Provincie als regisseur voor duurzame ruimtelijke keuzes en cofinanciering van projecten

Bijlage:

Niet opgenomen voorstellen

Dekking 6 FTE team Versnellen woningbouw

Met dit voorstel willen we de bouw van nieuwe woningen in Zuid-Holland sneller mogelijk maken. Het gaat niet om een bouwproject, maar om extra medewerkers (juristen en planologen) die helpen om plannen sneller rond te krijgen.

Zij ondersteunen gemeenten, zorgen dat procedures vlotter verlopen en lossen knelpunten eerder op.

Wat pakken we aan met deze investering?

Met 6 extra fte kunnen we meer woningbouwplannen tegelijk beoordelen en begeleiden. Daardoor worden vergunningen sneller afgehandeld, lopen projecten minder vertraging op en kunnen vooral sociale en betaalbare woningen eerder worden gebouwd. Zo helpen we om het grote woningtekort sneller aan te pakken.

Waarom is het nodig?

In 2025 zijn er nog voldoende middelen om het huidige team te laten draaien. Vanaf 2026 is er echter te weinig budget om dit team op sterkte te houden. Zonder deze investering valt capaciteit weg en vertraagt de uitvoering van het programma. Dat staat haaks op de provinciale ambitie om 247.896 woningen te realiseren, zoals afgesproken in het coalitieakkoord en de woondeals.

Dekking 6 FTE team Versnellen woningbouw

Investering: 6 fte medewerkers

Beoogde resultaten:

- Kortere doorlooptijd van vergunningen en procedures
- Minder vertraging bij sociale en betaalbare woningbouw
- Structurele ondersteuning van gemeenten bij complexe bouwopgaven

NPLV en New Towns

Met dit voorstel willen we de provinciale inzet voor negen gebieden binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) en de drie New Town-gebieden versterken.

Het gaat niet om fysieke projecten, maar om 2 fte extra medewerkers die namens de provincie de samenwerking met gemeenten, het Rijk en corporaties verbeteren.

Wat versnellen we met deze investering?

Door deze extra capaciteit kunnen we structureel aanwezig zijn in de gebieden, sneller schakelen met partners en de verschillende provinciale beleidslijnen (wonen, gezondheid, leefomgeving, bereikbaarheid) beter bundelen. Dat zorgt voor snellere besluiten, betere afstemming en meer concrete verbeteringen in de leefbaarheid.

Waarom is dit nu nodig?

Vanaf 2026 stelt het Rijk jaarlijks €1 miljoen beschikbaar voor een gecombineerde provinciale aanpak. Om dit geld effectief in te zetten is een klein, professioneel kernteam nodig. Die capaciteit is er nu niet. De New Towns staan aan de start van hun aanpak en de NPLV-gebieden vragen juist om versterking. Het moment om aan te haken is nu: uitstel betekent minder invloed én gemiste kansen voor inwoners.

NPLV en New Towns

Investering: 2 fte medewerkers

Beoogde resultaten:

- Structurele samenwerking met 9 gebieden
- Snellere aanpak van leefbaarheids- en veiligheidsproblemen
- Een sterkere, herkenbare provinciale rol in beide Rijksprogramma's

Verkeersveiligheid provinciale wegen

Het aantal verkeersslachtoffers in Zuid-Holland neemt weer toe. Met deze investering willen we onveilige plekken aanpakken en zo het verkeer veiliger maken.

Wat pakken we aan met deze investering?

De provincie wil de verkeersveiligheid verbeteren op plekken waar nu veel risico's zijn. Dat doen we door kruispunten opnieuw in te richten, veilige oversteken te maken en wegdelen aan te passen waar veel ongelukken gebeuren. Eerst onderzoeken we op diverse locaties hoe groot de problemen zijn en welke oplossingen mogelijk zijn. Daarna kiezen we welke projecten verder worden uitgewerkt binnen het beschikbare budget. We werken hierbij samen met gemeenten, politie en justitie. Naast de aanpassingen aan de weg besteden we extra aandacht aan voorlichting, educatie en handhaving. Zo verbeteren we niet alleen de infrastructuur, maar pakken we ook gevaarlijk verkeersgedrag aan.

Waarom is het nodig?

Het aantal verkeersslachtoffers daalt niet meer, maar stijgt juist weer. Als we niets doen, worden de problemen groter en nemen de risico's verder toe. Door te investeren kunnen we de stijgende trend ombuigen en toewerken naar minder slachtoffers in 2030.

Verkeersveiligheid provinciale wegen

Investering: € 15 miljoen

Beoogde resultaten:

- Minder verkeersslachtoffers op provinciale wegen
- Snellere aanpak van risicovolle locaties
- Meer kennis om beleid en maatregelen te verbeteren

Versterken gemeenschapskracht

De provincie wil beter samenwerken met maatschappelijke initiatieven zoals buurtprojecten, energiegemeenschappen en sociale projecten. Deze investering helpt om hun kracht beter te benutten en zo provinciale doelen sneller te halen.

Wat pakken we aan met deze investering?

De provincie wil de kracht van maatschappelijke initiatieven beter zichtbaar maken en ondersteunen. Veel inwoners zetten zich al in voor hun buurt, duurzaamheid of gezondheid, maar deze initiatieven krijgen nog te weinig ruimte en hulp. Met extra inzet wil de provincie deze initiatieven vinden, versterken en verbinden aan brede welvaartsdoelen, zoals gezondheid, klimaatadaptatie en de grondstoffen- en energietransitie.

Met de investering worden vier onafhankelijke coaches ingezet. Zij brengen het onbenutte potentieel van gemeenschapskracht in beeld en helpen initiatieven verder groeien. Ook zorgen zij dat de provincie beter begrijpt wat er in gemeenschappen leeft. Door samen te werken met inwoners wordt het beleid effectiever, herkenbaarder en toekomstbestendiger.

Waarom is het nodig?

Veel maatschappelijke initiatieven starten lokaal. Gemeenten hebben dan ook een grote rol in de ondersteuning van initiatieven die bijdragen aan brede welvaartsdoelen. Maar gemeenten kunnen dit vaak niet alleen en initiatiefnemers weten de provincie niet altijd

te vinden. Door te investeren kan de provincie sneller resultaten bereiken, het vertrouwen vergroten en zorgen dat initiatieven kunnen doorgroeien tot volwaardige partners naast overheid en markt.

Versterken gemeenschapskracht

Investering: € 2,5 miljoen

Beoogde resultaten:

- Ervaring opdoen in de ondersteuning van maatschappelijke initiatieven
- Vergroting van de kans op blijvende, door de gemeenschap gedragen resultaten voor een aantal brede welvaartsdoelen

Pompinstallatie Parksluizen Rotterdam

De provincie wil samen met Rotterdam investeren in een pompinstallatie bij de Parksluizen om verzilting van de Schie in droge zomers te voorkomen.

In 2026 kan daarbij gebruik gemaakt worden van 25 tot 50% subsidie uit het Deltafonds. Met een pompinstallatie blijft de vaarverbinding langer bruikbaar en kunnen watergebonden bedrijven blijven functioneren.

Wat pakken we aan met deze investering?

De Parksluizen vormen een belangrijke verbinding tussen de Nieuwe Waterweg en de Schie/Vliet. In droge zomers komt er via de sluizen te veel zout water het systeem binnen. Dit leidt tot verzilting, waardoor Delfland volgens wettelijke regels de sluizen stap voor stap moet sluiten. Dat gebeurde al in 2018 en 2022. Het sluiten van de sluizen heeft gevolgen voor de mobiliteit en regionale economie.

Om dit risico in de toekomst sterk te verminderen, wordt een extra pomp geplaatst die tijdens het schutten het zoute water terugpomp naar de Nieuwe Waterweg. Zo blijft het water in de Schie en Vliet voldoende zoet en blijft de Schie bevaarbaar. De maatregel kost ongeveer 3 miljoen euro en kan deels worden betaald uit het Deltafonds. De provincie, gemeente Rotterdam en Delfland moeten gezamenlijk het andere deel betalen.

Waarom is het nodig?

Door klimaatverandering nemen droge zomers naar verwachting toe. Zonder aanvullende maatregelen neemt verzilting verder toe en moeten de sluizen vaker en langer worden gesloten. Dit heeft grote gevolgen voor beroepsvaart, recreatievaart en watergebonden bedrijven, zoals afvalvervoerders en betonproducenten.

In 2026 is er een belangrijke kans om subsidie te krijgen via het Deltafonds. Daarom is duidelijkheid nodig over de provinciale bijdrage.

Pompinstallatie Parksluizen Rotterdam

Investering: € 1,1 miljoen

Beoogde resultaten:

- Minder of geen inzet van het wettelijke schutprotocol, waardoor stremmingen van de Parksluizen worden voorkomen
- De vaarverbinding blijft ook in droge zomers zoveel mogelijk beschikbaar voor bedrijven en scheepvaart

Ruimte voor de circulaire economie

Voor de uitvoering van de circulaire ruimtelijke strategie zijn extra middelen nodig om ruimte te creëren voor circulaire bedrijven. Dit versnelt de grondstoffentransitie en helpt de doelen voor 2030 te halen.

Wat pakken we aan met deze investering?

De provincie werkt aan een strategie om meer ruimte te creëren voor circulaire bedrijvigheid. De vraag naar locaties groeit snel, terwijl belangrijke plekken dreigen te verdwijnen. Daarom is een structureel budget nodig voor drie actielijnen: het uitwerken van de hotspot-aanpak in drie regio's, het voorbereiden en beleidsmatig vastleggen van circulaire hubs, en het versterken van beleidsbeïnvloeding zodat circulaire ruimtevragen structureel worden meegenomen in alle overheidslagen.

Waarom is het nodig?

Geschikte ruimte is nu het grootste knelpunt voor de circulaire economie. Zonder locaties kunnen bedrijven niet groeien en blijven de doelen voor 2030 buiten bereik. Lopende samenwerkingen met gemeenten, regio's en het Rijk zijn veelbelovend, maar het kernteam mist structurele middelen om afspraken na te komen. Zonder financiering dreigt vertraging en afhaken van partners.

Ruimte voor de circulaire economie

Investering: € 1 miljoen

Beoogde resultaten:

- Drie regionale ruimtelijke strategieën voor circulaire hotspots
- Bescherming en reservering van locaties voor circulaire bedrijvigheid

Staat van stedelijk water

De provincie Zuid-Holland wil extra investeren om de waterkwaliteit in stedelijke gebieden te verbeteren en zo te voldoen aan de KRW-doelen vóór 2027. Dit is nodig om woningbouw, economie en andere ontwikkelingen niet in gevaar te brengen.

Wat pakken we aan met deze investering?

De investering richt zich op het verminderen van vervuiling door stedelijke bronnen en het voorkomen van nadelige effecten van nieuwbouw op waterkwaliteit. Er komt aandacht voor vervuiling door bedrijven, lekkende riolen, foutaansluitingen en verouderde vergunningen. Ook wordt gewerkt aan compenserende maatregelen voor nieuwe woningen en infrastructuur, zodat bij groei geen extra druk ontstaat op het watersysteem. Beoogde actiepunten zijn onder meer:

- Een fonds om innovatieve zuivering en bronnenaanpak te ondersteunen.
- Een subsidieregeling om foutaansluitingen bij huishoudens en kleine bedrijven op te sporen en te herstellen.
- Renovatie van lekkende of verzakte riolen waar bodem of grondwater vervuild raakt.

Waarom is het nodig?

Volgens Europese eisen moeten afvalwatervergunningen vóór 2027 worden herzien. Ondanks eerdere inspanningen blijft de waterkwaliteit in vrijwel alle waterlichamen ontoereikend volgens de meest recente balans. Stedelijke emissies, rioolproblemen en lozingen zijn belangrijke knelpunten. Ook zorgt klimaatverandering en toenemende droogte voor meer druk op riolen en waterkwaliteit.

Zonder extra maatregelen dreigen watervervuiling, vertraging van woningbouw en economische stagnatie.

Beoogde resultaten

- Minstens 4–6 innovatieve zuiverings- of bronaanpakprojecten met duidelijke vermindering van vervuiling.
- Opsporing en herstel van foutaansluitingen in 4–6 hotspot-wijken.
- Inspectie en sanering van lekkende riolen in prioritaire gebieden én betere bescherming van grond- en oppervlaktewater.

Staat van stedelijk water

Investering: € 8 miljoen

Beoogde resultaten:

- Vier tot zes innovatieve zuiverings- of bronaanpakprojecten met duidelijke vermindering van vervuiling
- Opsporing en herstel van foutaansluitingen in vier tot zes hotspot-wijken
- Inspectie en sanering van lekkende riolen in prioritaire gebieden én betere bescherming van grond- en oppervlaktewater

Colofon

Dit is een uitgave van de provincie Zuid-Holland.
December 2025

Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
www.Zuid-Holland.nl

Tekst

Provincie Zuid-Holland

Vormgeving en productie

Studio Grafimedia,
provincie Zuid-Holland

Fotografie

Provincie Zuid-Holland

251000774